

ДО 165-Ї РІЧНИЦІ ОДЕСЬКОЇ ПРАВОВОЇ ШКОЛИ

в сфере охраны и использования ресурсов Азовского моря // *Экономико-экологические проблемы Азовского моря : монография / И. А. Бердников [и др.] ; науч. ред. Б. В. Буркинский [и др.] ; НАН Украины, Ин-т проблем рынка и экономико-экологических исследований, РАН. Южный научный центр. — О. : Фенікс, 2009. — 532 с.*

13. Yakubovska N. *International Development Cooperation: Implementing the Right to Development*. Lap Lambert Academic Publishing, 2012. — 104 p.

14. Короткий Т. Р. *Международно-правовая охрана морской среды от загрязнения с судов : монография / Т. Р. Короткий ; ОНЮА. — О. : Латстар, 2002. — 200 с.*

УДК 341.174

О. Вишняков,

доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства

Х. Бехруз,

доктор юридичних наук, професор кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства

КАФЕДРА ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ПОРІВНЯЛЬНОГО ПРАВОЗНАВСТВА

Кафедра права Європейського Союзу та порівняльного правознавства була заснована 1 березня 2004 р. в рамках здійснення європейського напрямку як основного вектора внутрішнього і зовнішнього розвитку України. Кафедра структурно входить до факультету міжнародно-правових відносин та юридичної журналістики Національного університету «Одеська юридична академія».

Кафедра права ЄС та порівняльного правознавства за час свого існування стала однією з провідних кафедр, яка забезпечує викладання таких основних дисциплін: «Право Європейського Союзу», «Порівняльне правознавство», «Право Ради Європи»; а також спецкурсів «Порівняльна адвокатура», «Порівняльне кримінальне право», «Порівняльне екологічне право», «Порівняльне трудове та право соціального забезпечення», «Порівняльна адміністративістика», «Порівняльне цивільне та комерційне право», «Система європейської безпеки», «Практика Європейського суду з прав людини», «Актуальні питання

порівняльного правознавства», «Правові основи ЄС», «Правове забезпечення державного регулювання». Крім того, вченими кафедри розроблені унікальні навчальні програми та методичні посібники з права Європейського Союзу, права Ради Європи, системи європейської безпеки та міжнародного бізнесового права англійською мовою, а цивільне право, торговельне та господарське право також і німецькою мовою.

Нині на кафедрі працюють 20 викладачів, серед яких чотири доктори наук, вісім кандидатів наук та вісім асистентів кафедри.

Вивчення цих дисциплін сприяє розширенню юридичного мислення, осмисленню державно-правових явищ та проблем, виходячи за рамки національного права, а також допомагає процесу інтеграції правової системи України в загальноєвропейський правовий простір.

Колектив кафедри проводить наукові дослідження за темою «Діалог сучасних правових систем. Адаптація правової системи України до європейського права».

ДО 165-Ї РІЧНИЦІ ОДЕСЬКОЇ ПРАВОВОЇ ШКОЛИ

лі, Т. О. Анцупової, 2007 р.); «Порівняльне правознавство. Практикум» (за авторством Х. Бехруза, 2009 р.); «Порівняльне правознавство: робочий зошит для студентів» (за авторством М. А. Дамірлі, І. С. Кривцової, 2011 р.) та «Право ЄС» (за ред. Р. А. Петрова, Київ-Могилянська академія, 2012 р.), у підготовці якого викладачі кафедри приймали участь. Також слід відзначити новий навчальний посібник, що написаний англійською мовою професорсько-викладацьким складом кафедри — «EU Economic Law» (Економічне право ЄС). Підготовлено більше десятка методичних рекомендацій та програм академічних курсів, у тому числі англійською та німецькою мовами.

За результатами наукових досліджень вченими кафедри було опубліковано ряд монографій: професор О. К. Вишняков «Правове забезпечення зовнішньоекономічної інтеграції України» (2007); професор Х. Бехруз «Исламские традиции права» (2006); професор Х. Бехруз «Основы цивилизационного подхода в сравнительном правоведении» (2007); доцент Т. О. Анцупова «Міжнародно-правове співробітництво Причорноморських держав: сучасний стан та перспективи розвитку» (2005); професор М. Д. Василенко (в співавторстві з С. Д. Василенко) «Геополітика України: монографія» (2007); професор М. Д. Василенко «Спеціальні господарсько-правові режими технопарків і технополісів: досвід України та зарубіжних країн» (2012).

Окремо слід відзначити, що викладачами кафедри надано ряд експертних висновків та пропозицій для Комітету Верховної Ради України з питань правосуддя, Конституційного Суду України, Комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права при Президентові України. Наприклад, експертний висновок щодо проекту закону «Про внесення змін до Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини» (О. К. Вишняков та Т. О. Анцупова), експертні висновки щодо нового Кримінально-процесуального кодексу Ук-

раїни та нового Закону про адвокатуру (О. К. Вишняков та Ю. Ю. Акіменко).

Традиційною формою наукових пошуків співробітників кафедри стала участь у конференціях, круглих столах та симпозиумах (загальна кількість заходів, у яких прийнято участь, складає більше п'ятдесяти). Також не менш уживаєним стало опублікування наукових доробок у збірниках праць та періодичних наукових виданнях, загальне число яких дорівнює близько півтори сотні.

Кафедра бере активну участь у міжнародних проектах та грантах. Новою формою наукових зв'язків та співробітництва кафедри став Одеський регіональний осередок та секція права ЄС Української асоціації європейських студій, які функціонують у рамках кафедри вже майже шість років, результатом діяльності яких є міжнародні науково-практичні конференції, видання навчальних посібників з права ЄС під грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та інші проекти.

Співробітники кафедри є активними учасниками та представниками наукових інтересів не тільки нашого вузу, а й України на міжнародній арені і у відносинах з різними установами та закладами. Так, слід виокремити зв'язки з російськими вченими в рамках Російської історико-правової асоціації, Міжнародної асоціації порівняльного правознавства, Міжнародної асоціації філософії права та соціальної філософії, які було налагоджено професором О. К. Вишняковим, професором Х. Бехрузом та професором М. А. Дамірлі. У контексті даних відносин можливо відмілити виступи професора Х. Бехруза та професора М. А. Дамірлі на 24-му Міжнародному конгресі асоціації філософів права (м. Пекін, 2009), та професора О. К. Вишнякова на Конференції Світового громадського форуму «Діалог цивілізацій» (м. Одеса, 2009).

Наукова робота кафедри та проведення нових наукових пошуків та розробок були б неможливими без участі молодого потенціалу кафедри, кістяк якого представлений викладачами, аспірантами, здобувачами та студентами.

